

हवामान आधारित कृषि सल्ला

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

(४६४) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक ०६/१२/२०२४

मागील आठवडयातील हवामान (दि ३०.११.२०२४ ते ०६.१२.२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि.०७.१२.२०२४ ते ११.१२.२०२४)				
३०	०१	०२	०३	०४	०५	०६	दिनांक	०७	०८	०९	१०	११
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	--	पाऊस (मि. मी.)	४.०	३.०	०.०	०.०	०.०
३२.८	३२.०	३०.६	३१.०	३०.०	३३.०	--	कमाल तापमान (अं. से.)	३०.०	२९.०	२९.०	२८.०	२८.०
१७.२	२०.६	२१.०	२३.६	२२.४	२२.०	--	किमान तापमान (अं. से.)	२४.०	२३.०	१९.०	१५.०	१४.०
अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	--	ढग स्थिति (आकाश)	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ	अंशता: ढगाळ
८२	८३	८७	८९	८७	८७	--	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	८५	८४	८५	८५	८४
४८	६१	७३	७४	८५	६०	--	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	५५	५५	५६	५७	५५
३.७	३.७	३.७	३.७	३.७	१.९	--	वाऱ्याचा वेग (किमी / तास)	५.०	४.०	१.०	६.०	१०.०

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		<p>भारत हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक ०६ डिसेंबर ते ११ डिसेंबर, २०२४ दरम्यान आकाश अंशता: ढगाळ राहिल. दिनांक ०६ डिसेंबर ते ०८ डिसेंबर, २०२४, दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. तर दिनांक ०९ डिसेंबर ते ११ डिसेंबर, २०२४, दरम्यान हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान २८.० अंश सेल्सिअस ते ३०.० अंश सेल्सिअस पर्यंत तर किमान तापमान १४ अंश सेल्सिअस ते २४ अंश सेल्सिअस पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आद्रता ८४ ते ८५ % तर दुपारची सापेक्ष आद्रता ५५ ते ५७ % दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी ०१.० ते १०.० किमी पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे.</p>
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		<p>विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र विभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर)</p> <p>दिनांक ११ डिसेंबर ते १७ डिसेंबर २०२४ दरम्यान</p> <p>पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा अधिक राहण्याची शक्यता आहे. कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. किमान तापमान सरासरी राहण्याची शक्यता आहे.</p>
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> पुढील दोन ते तीन दिवस जिल्ह्यात ढगाळ व आर्द्र हवामान राहिल, तसेच तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे. त्यामुळे शेतकरी बांधवांनी आपल्या पिकांचे कीड व रोगांसाठी नियमित सर्वेक्षण करावे. प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास, योग्य त्या उपाययोजना तातडीने कराव्यात. पिकावर कीटकनाशकाची, बुरशिनाशकाची फवारणी करताना योग्य ती खबरदारी व काळजी घ्यावी हवामान अंदाजावर आधारित कृषिसल्ला व हवामानाच्या पूर्वानुमानाकरिता मेघदूत या मोबाइल ॲपचा वापर करावा. विजेच्या अंदाजाच्या पूर्वानुमानाकरिता दामिनी मोबाइल ॲपचा वापर करावा.
संदेश		सोलापूर जिल्ह्यात ९ डिसेंबर २०२४ पासून किमान तापमाना मध्ये घट होण्याची शक्यता आहे.
पीक	पीक अवस्था	हवामान आधारित कृषि सल्ला
तूर	शेंगा भरण्याची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे तूर पिकावर शेंगा पोखरणान्या कीडांचा प्रादुर्भाव वाढला आहे. जर शेंगा पोखरणान्या कीडांमुळे शेंगा भरण्याच्या टप्प्यात होणारे नुकसान आर्थिक नुकसानीच्या पातळीपेक्षा जास्त असेल, तर इंडोक्साकार्ब १४.५% SC ७ मिली किंवा इमामेक्टिन बेंजोएट ५% SG ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
ऊस	खोडवा ऊस व्यवस्थापन	खोडवा ऊस व्यवस्थापन: उसाचे बुडखे मोठे राहिल्यास ते जमिनीलगत धारदार कोयत्याने छाटून घ्यावेत. त्यामुळे जमिनी खालील कोंब फुटण्यास वाव मिळतो व फूटव्यांची एकूण संख्या वाढते. बुडख्यांच्या छाटणी नंतर लगेचच ०.१ टक्के बाविस्टीन (१ ग्रॅम बाविस्टीन १ लिटर पाण्यात मिसळून तयार केलेल्या द्रावणाची) या बुरशीनाशकाची फवारणी करावी.

हवामान आधारित कृषि सल्ला ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		करावी. त्यामुळे मातीतून होणाऱ्या बुरशीजन्य रोगांचा प्रतिबंध होतो. शेतात सरीमध्ये ठेवलेल्या पाचटावर प्रति हेक्टारी ८० किलो युरिया व १०० किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट टाकावे. त्यानंतर १० किलो पाचट कुजविणारे जिवाणू संवर्धन सेंद्रिय खतामध्ये अथवा ओलसर मातीमध्ये मिसळून समप्रमाणात पाचटावर पसरून टाकावे. पाचट कुजण्यासाठी नत्र, स्फुरद आणि पाचट कुजविणारे जिवाणू यांची गरज असते.
गहू		गहू पिकास पेरणीनंतर दोन पाणी देणे शक्य असल्यास पहिले पाणी २० ते २२ दिवसांनी म्हणजेच मुकुटमुळे फुटण्याची अवस्थेत द्यावे. गहू पिकास उरलेले निम्मे नत्र पेरणीनंतर तीन आठवड्यांनी खुरपणी झाल्यावर पहिल्या पाण्याच्या वेळी द्यावे.
हरभरा	जिरायत हरभरा फुलोरा अवस्था	सध्याच्या ढगाळ व आर्द्र हवामानामुळे पिकावर फुलकळी लागण्याच्या वेळेस बारीक आवळ्या दिसून आल्यास व पानावरती पांढरे डाग दिसताच निंबोळी अर्काची फवारणी करावी. हरभरा पिकात किडीच्या सर्वेक्षणासाठी हेक्टरी ५ कामगंध सापळे लावावेत. किडीच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्काची पहिली फवारणी करावी.
करडई	वाढीची अवस्था	सध्या ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे, तसेच गेल्या आठवड्यातील किमान तापमानात झालेल्या घाटीमुळे करडई पिकावर मावा कीड आक्रमण होण्याची शक्यता वाढते. कडेच्या ओळीवर मावा दिसल्यास अॅसिफेट ७५ एस. पी. १६ ग्रॅम प्रती १० लिटर पाणी या प्रमाणात पहिली फवारणी करावी. दुसरी कोळपणी पेरणी नंतर ५ आठवड्यांनी पासेच्या कोळप्याच्या सहाय्याने करावी.
रब्बी ज्वारी		सध्या ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे, तसेच गेल्या आठवड्यातील किमान तापमानात झालेल्या घाटीमुळे, ज्वारी पिकावर मावा किडींचा प्रादुर्भाव वाढला आहे, ज्यामुळे चिकट रोगाचा प्रसार होत आहे. चिकट रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास ३० % टक्के प्रवाही डायमिथोएट ५०० मिली ५०० लिटर पाण्यातून फवारावे किंवा थायोमिथोक्झाम ०५ ग्रॅम + मॅन्कोझेब २.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यातून आवश्यकतेनुसार फवारावे. रब्बी ज्वारी पिकावर अमेरिकन लष्करी अळीचा १० % पेक्षा जास्त प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी स्पिनेटोराम ११.७% एस. सी. ५ मिली किंवा थायमिथोक्झाम १२.६ % + लॅम्बडासायहॅलोथ्रीन ९.५ % झेड. सी. २.५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ वातावरणात फवारणी करावी.
कांदा	वाढीची अवस्था	सध्याचा ढगाळ, आर्द्र हवामानामुळे व तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता असल्याने कांदा पिकावरील फूलकिडे या किडीचा तसेच करपा हा रोग आढळून आल्यास डायमिथोएट ३० ईसी. १५ मिली किंवा लॅम्बडासायहॅलोथ्रीन ५ % ईसी ६ मिली + टेब्युकोनेझोल १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ वातावरणात फवारणी करावी.
केळी		सध्याचा ढगाळ, आर्द्र हवामानामुळे व तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता असल्याने केळी पिकावर करपा (सिंगटोका) रोग आढळून आल्यास रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पानाचा भाग / पाने काढून जळावीत. रोगाची लक्षणे दिसताच प्रोपीकोन्याझोल ५ मिली व मिनरल ऑइल १०० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. त्यानंतर २० दिवसांच्या अंतराने २ फवारण्या कराव्यात.
डाळिंब		सध्याचा ढगाळ हवामान व पाऊस असल्याने डाळिंब पिकावर तेलकट डाग रोग आढळून आल्यास तेलकट डाग रोगाच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रोनोपॉल (९५ - ९८%) ०.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी + कॉपर ऑक्सीक्लोराईड २ ते २.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी + स्प्रेडर स्टिकर ०.५ मिली प्रति लिटर पाणी याप्रमाणात पाऊस पडल्यानंतर २४ तासांच्या आत फवारणी करावी.
जनावरांचे व्यवस्थापन		सर्व जनावरांना चपटे कृमि (लिह्वर फ्ल्यूक) रोग प्रतिबंधक उपाय म्हणून पशुवैद्यकाच्या सहाय्याने योग्य वेळी लसीकरण करून घ्यावे. जनावरांना पोटातील जंतू यांच्या नियंत्रणासाठी पशुवैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक पाजावे तसेच जनावरांना व पक्षांना नेहमी पिण्यासाठी स्वच्छ व थंड पाणी द्यावे. जनावरांचे थंडी पासून संरक्षण करावे.

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दिनांक : ०६ डिसेंबर, २०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.